

УДК 371. 132

Ю. Г. ХОДИРЄВА,

Луганський національний університет імені Т. Шевченка, м. Луганськ

ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ СОЦІАЛЬНИХ І ПРОФЕСІЙНИХ ФУНКЦІЙ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА

Проаналізовано основні характеристики соціальних та професійних функцій педагога. Зроблено висновки про взаємодію соціальних та професійних функцій педагога. У професійній діяльності педагога дуже тісно переплітаються соціальні та професійні функції. Їх взаємодія неминуча. Соціальні функції педагога конкретизуються в професійних функціях.

Ключові слова: професійна діяльність, педагог, соціальні функції, професійні функції.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Роль педагога у сучасному розвитку українського суспільства дуже значна, тому що він виховує молодь, формує покоління, яке продовжить справу старших, але вже на більш високому рівні розвитку суспільства. Тому можна сказати, що педагог формує майбутнє суспільства, майбутнє його науки і культури. Не дивно, що в усі часи видатні діячі просвітництва високо цінували роль учителя в житті суспільства. Професійні знання й навички, яких учитель набуває під час навчання у вищому навчальному закладі, потребують через певний час не лише оновлення, а й збагачення новим змістом відповідно до сучасного етапу розвитку педагогічної науки, тобто по суті, формування нових знань. Визначення характеристики соціальних та професійних функцій педагога набуває важливого значення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано вирішення даної проблеми та на які опирається автор. Значущість ролі вчителя у розвитку суспільства визначив у багатьох своїх роботах

К. Д. Ушинського. Так, у статті “О пользе педагогической литературы” (1857) він писав: “Воспитатель, стоящий в уровень с современным ходом воспитания, чувствует себя живым, деятельным членом великого организма, борющегося с невежеством и пороками человечества, посредником между всем, что было благородного и высокого в прошедшей истории людей, и поколением новым, хранителем святых заветов людей, борющихся за истину и за благо. Он чувствует себя живым звеном между прошедшим и будущим, могучим ратоборцем истины и добра и сознает, что его дело, скромное по наружности, – одно из величайших дел истории, что на этом зиждутся царства и им живут целые поколения” [1, с. 38].

У цій цитаті Ушинський різнобічно, образно, влучно, як у формулі, відобразив усі соціальні ролі та функції педагога. Пізніше дослідники – філософи, соціологи, психологи, педагоги (В. Гриньова, В. Загвязинський, І. Зязюн, М. Євтух, Л. Кондрашова, В. Крутецький, М. Лазарєв, В. Слостюнін) назвуть ті ж соціальні функції вчителя, про яких свого часу писав великий педагог.

Н. В. Кузьміна, розглядаючи професійну діяльність вчителя, виділяє такі функції: конструктивну, організаторську, комунікативну і гностичну (пізнавальну).

На думку А. І. Щербакова, можна виділити дві групи: 1) загальнотрудова, куди входять функції, досліджені Н. В. Кузьміною (гностичні замінені дослідними); 2) власне педагогічна. Сенс такої класифікації полягає в тому, що перша група функцій може бути віднесена не тільки до професії педагога, але і до багатьох інших.

Являють інтерес і судження вчених Ю. М. Кулюткіна (педагог) і Г. С. Сухобського (психолог) про функціональні ролі вчителя. У своїй роботі на різних етапах навчально-виховного процесу вчитель виступає в ролі практичного виконавця власних планів, потім – у ролі методиста і дослідника. Учені справедливо зазначають, що один і той же вчитель залежно від етапу навчально-виховної роботи може виконувати декілька функцій.

Метою статті є аналіз основних соціальних та професійних функцій діяльності педагога.

Виклад основного матеріалу дослідження. Успішне вирішення завдань національного виховання безпосередньо пов'язане з удосконаленням підготовки педагогів, їх професійної майстерності, ерудиції і культури. Жодна інша професія не ставить таких вимог до людини, як професія педагога, вчителя, вихователя. Педагог зобов'язаний бути яскравою, не-

повторною особистістю, носієм загальнолюдських цінностей, глибоких і різноманітних знань, високої культури; прагнути до втілення в собі людського ідеалу.

Особливі професійні і суспільні функції учителя, необхідність бути завжди на виду у найоб'єктивніших суддів — своїх вихованців, зацікавлених батьків, широкої громадськості висувають підвищені вимоги до особистості учителя, його морального обличчя. Вимоги до вчителя – це імперативна система професійних якостей, які визначають успішність педагогічної діяльності.

Педагогічні вміння, сформовані на основі особистих здібностей для виконання педагогічних функцій, лежать в основі педагогічної майстерності.

Педагогічна майстерність визначається як мистецтво навчання і виховання, що постійно вдосконалюється. Вона передбачає наявність педагогічних здібностей, загальну культуру, компетентність, широку освіченість, психологічну грамотність та методичну підготовку; здатність зрозуміло викладати учням навчальний матеріал, робити його доступним для дітей, викликати інтерес до предмета, активізувати учнів. Учитель повинен уміти (за потреби) належним чином реконструювати, адаптувати навчальний матеріал, трудне робити легким, складне – простим, незрозуміле – зрозумілим.

Сьогоднішнє розуміння професійної майстерності включає здатність не тільки доносити знання, популярно і зрозуміло викладати матеріал, але й організовувати самостійну роботу учнів, розумно і тонко “диригувати” пізнавальною активністю учнів, спрямовувати її в потрібному напрямі.

Усі названі компоненти майстерності виявляються не окремо (то як знання, то як уміння і под.), а інтегрально, у діях і вчинках, в умінні вирішувати поставлені педагогічні завдання, у здатності організувати навчально-виховний процес.

Завдяки педагогічній майстерності вчитель реалізує свої професійні функції: передає учням соціальний досвід, формує в них соціальні й особисті якості, готує до життя.

У практичній діяльності вчителів використовуються спеціальні прийоми викладання, які сприяють підвищенню рівня засвоєння школярами навчального матеріалу.

Сукупність таких прийомів становить педагогічну техніку вчителя. Вона включає в себе: техніку мовлення, міміку, пантоміміку, управління

емоціями. Відмінності між діяльністю вчителя й учня під час навчання полягають у тому, що діяльність першого переважно розумова, а другого – розумово-практична.

За допомогою слова вчитель пояснює школярам будову рухів, способи їх виконання, механізм впливу на здоров'я, сфери використання в житті тощо.

Описати словесно рухові дії – це значить розповісти учням про їх елементи, встановити зв'язки між ними, роз'яснити темп, ритм, амплітуду виконання дій. Учні краще розумітимуть навчальний матеріал, якщо вчитель образно викладатиме його. Слово входить у свідомість через образ. Якщо за словом ученя не бачить образу, воно нічого не означатиме для нього. У кращому випадку, слово може залишитися в пам'яті, але ніколи не стане об'єктом думки чи дії. Невипадково К. Станіславський підкреслював, що говорити – це значить малювати словами образи.

Важливою характеристикою діяльності вчителя є його мовна культура. Мова – найважливіший засіб спілкування вчителя з учнями, головний інструмент педагогічної праці. Вона є засобом безпосереднього впливу на свідомість і поведінку учнів. Важливі показники мовної культури педагога – змістовність, логічність, точність, ясність, стислість, простота, емоційна виразність, яскравість, образність, барвистість мовлення, правильна літературна вимова, вільне, невимушене оперування словом, фонетична виразність, інтонаційна різноманітність, чітка дикція, правильне використання логічних наголосів та психологічних пауз; взаємовідповідність між змістом і тоном, між словами, жестами та мімікою. Важливими у мовленні педагога є постановка голосу, його тон. З учнями треба розмовляти так, щоб вони відчували в мові педагога його волю, душу і культуру.

Мовлення вчителя повинно бути не тільки образним, а й правильним із граматичного, фонетичного і синтаксичного погляду. Із культури мовлення вчителя учні роблять висновок про його розум, загальну культуру, освіченість, інтелігентність.

Індивідуальна педагогічна культура виявляється у професійній поведінці вчителя. Так, учителям з високим рівнем педагогічної культури властиві теоретичне обґрунтування власної педагогічної позиції, системність педагогічної діяльності, творення, гнучкість і варіативність у прийнятті рішень. Такий педагог має індивідуальний стиль. Він не тільки зберігає і відтворює духовні цінності освіти і виховання, а й сам створює їх у вигляді нових технологій, методик, дидактичних і виховних систем. І навпаки,

в учителя з низьким рівнем професійної культури виявляється невпевненість, нестійкість власної педагогічної позиції, безсистемність, непослідовність, невміння вирішувати педагогічні проблеми.

Предметна підготовка (блок спеціальних дисциплін) спрямована на засвоєння логіки розгортання змісту конкретного наукового знання як складової частини загальнолюдської культури і як засобу розвитку особистості учня. Він включає вивчення дисциплін, необхідних для тієї чи іншої галузі знань і діяльності (математика, філологія, історія, біологія і под.) на сучасному рівні розвитку суспільства.

Педагогічна культура у реальному педагогічному процесі виявляється в єдності із загальнокультурними і моральними виявами особистості педагога.

Культура зовнішнього вигляду ідеального вчителя – це його невід’ємна частка. Вона виконує професійну функцію: сприяє вихованню художньо-естетичних смаків учнів та гармонійно уособлює професійну діяльність вчителя. Одяг повинен бути естетично витриманий: гарний, в кольоровій гамі переважають помірні насичені барви. Стиль одягу – діловий, але не сіро-буденний. У манері одягатися знаходять вияв уміння враховувати місце, вік, нагоду, пори року, контингент вихованців та конкретну ситуацію. Із гардероба вчителя, який використовується у професійній діяльності, виключається: ультрамодний одяг, незвичайний фасон якого відволікає увагу учнів, одяг занадто яскравих тонів, що стомлює і дратує учнів. Взуття має бути чисте, відремонтоване, зручне, легке, елегантне. Висота каблуків оптимальна, а стукіт каблуків не відволікає уваги учнів. Вибір прикрас повинен демонструвати почуття міри, смак. Не можна використовувати надто дорогих і яскравих коштовностей, щоб не відволікати увагу учнів. Волосся має бути завжди чисте, ретельно зачесане. Не допускати надміру експериментів зі своїм волоссям, щоб химерні зачіски і часті зміни кольору не відволікали уваги учнів. Макіяж повинен гармоніювати із одягом, зачіскою, аксесуарами, прикрасами. Макіяж має залежати від погоди, пори року, віку, обставин; йому має бути притаманне почуття міри.

Манери вчителя – це зовнішня форма його поведінки в соціумі: учнівському, батьківському та учительському колективах. Чим досконаліші ці манери, тим більша сила їх виховного впливу. Учителю повинен впевнено володіти манерами, що відповідають нормам етикету на даному етапі розвитку людства. Розглянемо деякі вимоги, які ставляться до манер вчителя:

1. Вчительські манери ґрунтуються на загальноприйнятих нормах поведінки людей цивілізованого суспільства.

2. Манери педагога мають бути гуманістично спрямованими. Відомий лозунг медпрацівників “Не зашкодь” можна повною мірою віднести і до професії вчителя. Навіть учительський погляд важить надто багато для дітей, щоб його ігнорувати. Учитель не має права зашкодити психіці дитини ні поглядом, ні жестом, ні мімікою, ні словом.

3. Учительські манери повинні мати яскраво виражений особистісний характер. Особлива посмішка і жести, стиль спілкування, манери вітатись тощо у кожного свої, тому така своєрідність і вабить дітей. У зв’язку з цим необхідно чітко відпрацювати і, можливо, довести до автоматизму свій особливий стиль учительських манер.

4. Учительські манери мають бути естетично витриманими. А. С. Макаренко наполягає, що вихователь не може нехтувати естетикою свого зовнішнього вигляду. У закладі, де працював цей відомий педагог, було прийнято на роботу приходити в найкращому одязі. Учитель із нечищеним взуттям чи несвіжою носовою хустинкою на урок не допускався.

5. Поведінка вчителя має бути емоційно стабільною, оскільки учні дуже чутливі до зміни настрою, почуттів. Зайве занепокоєння вчителя якоюсь проблемою знаходить своє відображення в зміні емоційного настрою учнів. Педагогу варто ознайомитись із прийомами аутотренінгу та використовувати їх з метою вмілого керування власними емоціями та фізичним станом свого організму.

6. Лінія поведінки вчителя має йти і від дітей. Учительське життя вимагає миттєвого реагування: то потрібно бути лагідною, ніжною, співчутливою, то твердою, суворою, непохитною, то терплячою або навіть непомітною людиною. Усе це варто виразно демонструвати своєю поведінкою.

7. Учитель не повинен приховувати задоволення від своєї роботи, від спілкування з учнями – він радіє маленьким перемогам, своїм і своїх вихованців. Зауважимо, що деякі педагоги-класики наполягають на тому, що нещасливі люди, невдахи у житті, а точніше ті, хто себе такими вважає, не мають права працювати в школі, оскільки поведінка таких “знедолених” педагогів відкрито про це повідомляє, що негативно впливає на психіку учнів. Найкращий, на думку учнів, це вчитель веселий, оптимістично налаштований, який вміє доречно пожартувати і разом з дітьми посміятися.

8. Учительські манери мають визначатися творчістю, що найчастіше виявляється у нестандартних ситуаціях. Схильність до імпровізації, вияв

інтуїтивних здібностей допомагає співвідносити власну поведінку з обставинами й адекватно поводитись, знаходячи доречні засоби вербальної та невербальної комунікації.

9. Поведінка вчителя має бути дещо розкутою (в розумних межах), що дозволяє привернути до себе учнів. Нерідко дітей переводять до розряду “важких” саме через невміння чи небажання вчителя переступити бар’єр, що відділяє його від учня. Звичайно, про панібратство не може бути й мови, але порушити “стіну холодності” між собою і учнями варто.

Необхідність працювати над удосконаленням своїх манер продиктована самим життям. Ніхто, мабуть, не буде заперечувати, що вихований учитель – найкращий вихователь дітей. Вихованість виявляється саме в манерах, які потрібно повсякчас удосконалювати. Чим вихованіший учитель, тим благородніший вплив на вихованців і продуктивніший кінцевий результат діяльності.

Сьогодні жодна розвинена держава не може обійтися без соціальних працівників, що пройшли підготовку в університетах і спеціальних навчальних закладах. Соціальні працівники професійно допомагають всім нужденним вирішувати проблеми, що виникають у їхньому повсякденному житті, у першу чергу тим, хто не захищений у соціальному плані (людям похилого віку, інвалідам, дітям, позбавленим нормального сімейного виховання, особам із психічними розладами, алкоголікам, наркоманам, хворим, родинам з “груп ризику”, особам з девіантним поведінням). Вони не тільки знімають соціальну напруженість, але й беруть участь у розробці законодавчих актів, покликаних більш повно виразити інтереси різних верств населення.

Наприкінці ХХ століття в умовах економічної кризи, безробіття, різкої зміни характеру й форм соціальних відносин, втрати для багатьох людей соціальних перспектив зростає небезпека соціальних конфліктів, депресії. Усе це підсилює значимість професійної підготовки фахівців у галузі соціальної роботи.

Соціальні функції педагога зазнають зміни разом із розвитком суспільства, оскільки педагог живе в суспільстві і разом з ним переживає все, що відбуваються в ньому. У різні історичні епохи соціальна роль педагога змінювалася: від рівня найманого ремісника до державного службовця. Підкреслюючи виняткове значення соціальної ролі педагога, польський соціолог-дослідник Ф. Знанецький у 1925 р. писав: “У вчителя сьогодні більш складні завдання, ніж у політика, громадського діяча, фі-

нансиста, промисловця, ніж у будь-кого іншого в сучасному суспільстві. Він є, а точніше, повинен бути головним мотором найрадикальніших в історії соціальних перетворень, вождем світової культурної революції” [2, с. 72].

Аналіз психолого-педагогічної літератури показав, що соціальна роль і функції вчителя залежать від самої історії суспільства. Тим часом в них є щось постійне і загальне для різних історичних періодів та епох.

1. Педагог виконує роль “двигуна” в суспільстві, каталізатора суспільного прогресу. Виховуючи молоде покоління, він значною мірою сприяє формуванню людей, що володіють новими і прогресивними виробничими технологіями, фахівців, які швидко освоюють все передове в різнобічному житті суспільства.

2. Професійний педагог є ланцюжком між історичним минулим суспільства і його перспективним майбутнім – через молоде покоління. Він, як естафету, передає досвід історичного минулого суспільства перспективному майбутньому.

3. Специфічна функція педагога – виконувати роль “акумулятора”, що накопичує в собі соціальний досвід. У цій ролі він виступає як хранитель і носій різноманітних суспільних цінностей: загальнолюдських, культурних, інтелектуальних, духовних та ін. Усе життя накопичуючи ці цінності в собі, він потім передає їх молодому поколінню.

4. Педагог виступає як фахівець, що відзеркалює культуру суспільства, досвід суспільних відносин, взаємин і поведінки людей. Із загального фонду культури він вибирає той матеріал, який буде цінний (з суб’єктивної точки зору) для використання у виховно-освітній роботі з дітьми. У цій функції роль педагога не завжди прогресивна, іноді вона може бути і консервативною, оскільки педагоги старшого покоління вважають все те, що відбувалося в їх юні і молоді роки, досконалим, майже ідеальним, а нові віяння в житті інколи сприймають як руйні колишні устої, а тому неприйнятні.

5. Педагог – це особа, уповноважена суспільством представляти світ молоді перед старшим поколінням. Бо він, як ніхто інший, знає характерні фізіологічні та психологічні риси і особливості дітей, підлітків, юнаків і дівчат, своєрідність і можливості їх різнобічного розвитку на різних вікових ступенях. Тому він має моральне право зі знанням справи, компетентно висловлювати свої судження перед суспільством про виховання молоді,

створювати громадську думку на злободенні проблеми теорії і практики виховання.

6. Ще одна, майже найголовніша, соціальна функція педагога – формування духовного світу молоді відповідно до принципів та цінностей конкретного суспільства. Саме над цим педагог працює постійно, формуючи у підростаючого покоління знання, поняття і переконання про правила людського співжиття відповідно до принципів і норм моральності, права, естетики. Виховуючи в молоді уявлення про загальнолюдські цінності, педагог вчить її регулювати свою поведінку відповідно до цих цінностей, жити за принципами доброти і милосердя, терпимості, поваги і гуманності щодо інших.

Педагогічна діяльність є особливим видом соціальної діяльності, яка спрямована на передавання новим поколінням накопичених людством досвіду і культури, створення умов для їх особистісного розвитку.

Основний зміст педагогічної професії становлять взаємини з людьми. Завдання вчителя – якнайглибше зрозуміти учня, задовольнити його запити, допомогти у становленні особистості. Це посилює роль особистісних взаємин у педагогічному процесі і акцентує на важливості моральних аспектів. Такий вид діяльності може бути професійним і непрофесійним. Непрофесійною є педагогічна діяльність батьків із виховання дітей у сім'ї. Усе сімейне життя з його повсякденними турботами, radoщами і драмами – це уроки, які дають дорослі дітям. І ці уроки, як правило, впливають на людину все життя, формуючи її педагогічні погляди на виховання наступного покоління дітей.

Професійна педагогічна діяльність передбачає спеціальну освіту, тобто оволодіння системою спеціальних знань, умінь і навичок, необхідних для виконання функцій, пов'язаних із певною професією. Людину, яка професійно займається педагогічною діяльністю, називають вихователем, учителем, викладачем, педагогом. Часто це залежить від закладу, в якому вона працює (вихователь – у дитячому садку; учитель – у школі; викладач – у технікумі, училищі, вищому навчальному закладі). Педагог (родове поняття щодо всіх названих вище) – фахівець, який має спеціальну підготовку і професійно здійснює навчально-виховну роботу в різних освітньовиховних системах.

У педагогіці слід розмежовувати терміни “педагогічна професія”, “педагогічна спеціальність” і “педагогічна кваліфікація”. Професія – вид трудової діяльності, що характеризується сукупністю вимог до особистості.

Спеціальність є видом занять у межах цієї професії. Кваліфікація – рівень і вид професійної підготовленості, що характеризує можливості спеціаліста у розв'язанні певного виду завдань.

Випускники педагогічних навчальних закладів здобувають різні рівні педагогічної кваліфікації: молодші спеціалісти – випускники педучилищ та інших навчальних закладів еквівалентного рівня акредитації; бакалаври – випускники коледжів, інститутів педагогічного профілю; спеціалісти – випускники інститутів, інших навчальних закладів еквівалентного рівня акредитації; магістри – фахівці, що закінчили інститут, університет, академію чи інший навчальний заклад, який має відповідні сертифікат і рівень акредитації.

Соціальні функції педагога конкретизуються в професійних функціях – це функції, що мають безпосереднє відношення до його навчально-виховної діяльності, які реалізуються у відносинах з дітьми (вихованцями) і їх батьками, колегами (вчителями) та адміністрацією школи, управлінням освіти, представниками громадськості та позашкільними виховними закладами.

До основних професійних функцій педагога належать такі:

1. Виховна функція є основною, вона постійна за часом, неперервна як процес та ніколи не припиняється, належить до всіх вікових груп людей. Саме завдяки вихованню відбувається цілеспрямоване формування і розвиток різнобічно і гармонійно розвиненої особистості.

2. Навчальна функція – оскільки систематичним навчанням може займатися тільки достатньо підготовлений професіонал. У той же час навчання являє собою головний засіб виховання. Навчаючи, учитель розвиває в учня головним чином інтелектуальні та пізнавальні здібності, а також формує в нього моральну і правову свідомість, естетичні почуття, екологічну культуру, працьовитість, духовний світ.

3. Комунікативна функція – завдяки процесу спілкування педагог впливає на вихованців, координує свої дії з діями колег, батьків учнів, веде всю навчально-виховну роботу. Дослідженням проблем педагогічного спілкування і педагогіки спілкування займалися педагоги (І. І. Риданова, Л. І. Рувінський, А. В. Мудрик, В. А. Кан-Калик та ін), психологи (С. В. Кондратьєва, К. В. Вербова, А. А. Леонт'єв, Я. Л. Коломінський та ін.)

4. Організаторська функція полягає в узгодженні і взаємодії різних груп вихованців, колег, батьків учнів, громадськості. Педагог вирішує, яке

навчально-виховне заняття слід організувати, коли (день і годину) і де (школа, клас, музей, ліс і под.) його провести, хто і в якій ролі в ньому буде брати участь, яке обладнання (оформлення) знадобиться. Налагоджена організація виховного процесу забезпечує і високий результат.

5. Корекційна функція пов'язана з тим, що педагог постійно відстежує, діагностує хід навчально-виховного процесу, оцінює проміжні результати. У роботі йому доводиться вносити корективи у свої дії і дії вихованців. Якщо навчально-виховний процес не коректувати, його результат може виявитися непередбачуваним.

Учитель реалізує означені функції у різноманітних видах викладацької і виховної діяльності.

Висновок. Отже, аналіз психолого-педагогічних джерел показав, що до соціальних функцій педагога ми відносимо роль “двигуна” в суспільстві, а також роль “акумулятора”, що накопичує в собі соціальний досвід. Професійний педагог може виступати у ролі ланцюжка між історичним минулим та майбутнім суспільства. Педагог виступає як фахівець, що відзеркалює культуру суспільства, досвід суспільних відносин, взаємин і поведінки людей. Найголовнішою соціальною функцією педагога є формування духовного світу молоді відповідно до принципів та цінностей суспільства.

Слід зазначити, що професійні функції педагога можуть розглядатися роздільно тільки умовно, насправді вони взаємопов'язані. Так, навчальна функція є окремим випадком виховної, комунікативна обслуговує всі інші функції, організаторська співвідноситься зі всіма попередніми, а корекційна є умовою успіху всієї навчально-виховної діяльності і, отже, пов'язана з відповідними функціями.

У професійній діяльності педагога дуже тісно переплітаються соціальні та професійні функції. Їх взаємодія неминуча. Соціальні функції педагога конкретизуються в професійних функціях.

Список використаної літератури

1. Ушинский К. Д. О пользе педагогической литературы / К. Д. Ушинский // Журнал для воспитания. – 1857. – № 1. – С. 36–42.
2. Знанецкий Ф. В. Законы социальной психологии / Ф. В. Знанецкий, 1925. – С. 72.
3. Болсун С. Вчительські манери: сутність та вимоги до них / С. Болсун // Рідна школа. – 2001. – № 8. – С. 64.

4. Чернокозов И. И. Профессиональная этика учителя : книга для учителей. – 2-е изд., перераб. и доп. – К. : Радянська школа, 1988. – 221 с.

5. Технологія навчання у процесі підготовки майбутнього вчителя. Том II. Частина II. – Житомир : Педінститут, 1993.

Рецензент – доктор педагогічних наук, професор Вакуленко В. М.

Стаття надійшла до редакції 11.01.2013.

Ходырева Ю. Г. Основные характеристики социальных и профессиональных функций будущего педагога

Проанализированы основные характеристики социальных и профессиональных функций педагога. Сделаны выводы о взаимодействии социальных и профессиональных функций педагога. В профессиональной деятельности педагога очень тесно переплетаются социальные и профессиональные функции. Их взаимодействие неизбежно. Социальные функции педагога конкретизируются в профессиональных функциях.

Ключевые слова: профессиональная деятельность, педагог, социальные функции, профессиональные функции.

Hodyrieva Y. H. Basic characteristics of social and professional functions of the future teacher

The main characteristics of social and professional functions of the teacher have been analyzed. The conclusions about the interaction of social and professional functions of the teacher have been made. In professional all social and occupational functions are closely interconnected. Their interaction is inevitable. Social functions are specified in teacher professional functions.

Keywords: professional activity, teacher, social functions, professional functions.